

Innst. 176 S

(2013–2014)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 50 S (2013–2014)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 1295/2013 om opprettelse av programmet Et kreativt Europa (2014–2020)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Bakgrunn

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1295/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av programmet Et kreativt Europa (2014–2020) trådte i kraft for EU 1. januar 2014. Forordningen innebærer at de tidligere programmene for audiovisuell sektor og kultur samles i ett felles rammeprogram, Et kreativt Europa 2014–2020 (Kreativt Europa). Forordningen forutsetter også at det skal etableres en ny ordning for å stimulere kulturnæringer og gi aktører i sektoren tilgang til banklån.

Norge har gjennom EØS-avtalen deltatt i de tre foregående EU-programmene for utvikling av audiovisuell sektor.

Ettersom norsk deltagelse i programmet innebærer økonomiske forpliktelser over flere år, er Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd. For at Norge skal kunne delta i programmet fra oppstart, legges det opp til å innhente Stortingets samtykke før det er truffet beslutning i EØS-komiteen. EØS-komiteens beslutning ventes 16. mai 2014.

1.2 Nærmere om programmet Kreativt Europa 2014–2020

Kreativt Europa er EUs nye støtteprogram for kultursektoren og den audiovisuelle sektor i perioden 2014 til 2020. Kultur- og audiovisuell sektor inkluderer blant annet arkitektur, arkiv, bibliotek, museer, kunsthåndverk, film, fjernsyn, dataspill, multimedia, materiell og immateriell kulturarv, design, festivaler, musikk, litteratur, scenekunst, visuell kunst, forleggervirksomhet og radio.

Kreativt Europa er en sammenslåing av de nåværende programmene Kultur 2007, MEDIA og MEDIA Mundus (et samarbeidsprogram for den europeiske audiovisuelle sektor og aktører utenfor EU), og baserer seg i hovedsak på erfaringer fra disse programmene.

Kreativt Europa har følgende formål:

- a) Å fremme kulturelt og språklig mangfold i Europa, og fremme europeisk kulturarv
- b) Å styrke konkurranseevnen til den kulturelle og kreative sektoren i Europa, og særlig audiovisuell sektor

Konkurranseevne er et nytt element i målformuleringen sett i forhold til tidligere programmer. Programmet skal bidra til å oppfylle målene for Europa 2020-strategien for smart, bærekraftig og inkluderende vekst. Utgangspunktet er en erkjennelse av at det finnes et stort potensial i kultur- og audiovisuell sektor, og at EU vil skape bedre rammebetingelser for innovasjon og kreativitet.

Kreativt Europa skal støtte virksomhet og aktiviteter som representerer europeisk merverdi i kultursektoren. Det skal tas hensyn til lavproduksjonsland og små geografiske og/eller språklige regioner, for å

sikre en mer likeverdig situasjon for kultursektoren i Europa.

Norsk deltakelse i Kreativt Europa vil gi norske aktører mulighet til å søke og konkurrere om utlyste midler til kultur- og audiovisuelle prosjekter, på lik linje med aktører i andre land som deltar i programmet.

Det positive utbyttet norske aktører har hatt gjennom de foregående programmene for kultur og audiovisuell sektor forventes videreført gjennom deltakelse i Kreativt Europa 2014–2020.

Den planlagte lånegarantiordningen er et nytt innslag i finansieringen av norsk kultur- og audiovisuell sektor og er interessant med tanke på den nasjonale satsingen på kulturnæringer i Norge. Eventuelle prosjekter med norsk deltakelse kan gi verdifull informasjon om hvordan slike tiltak virker. Det er forventninger om at ordningen vil stimulere vekst og styrke mulighetene for entreprenørskap i kultur- og audiovisuell sektor.

1.3 Administrative og økonomiske konsekvenser

EØS-komiteens beslutning om deltakelse i programmet vil innebære en forpliktelse for Norge til å bidra til finansiering av programmet. Budsjettet for Kreativt Europa er fastsatt til totalt 1,46 mrd. euro for hele perioden Programkontingenten for EØS/EFTA-statene er beregnet til 43,9 mill. euro over sju år. Norges andel av EØS/EFTA-statenes bidrag er omtrent 96 prosent. Norges nettobidrag til Kreativt Europa i 2014 vil beløpe seg til om lag 27 mill. kroner (3 224 547 euro). Lånegarantiordningen vil først tre i kraft i 2016.

I tillegg til programkontingenten kommer utgifter til drift av et nasjonalt kontakt- og informasjonskontor, Kreativt Europa-desken. Denne er organisatorisk tilknyttet Norsk kulturråd og Norsk filminstitutt. Europakommisjonen refunderer utgiftene til driften av desken med opp til 50 prosent. Utgiftene vil bli dekket over Kulturdepartementets budsjett, kap. 320 post 75 og kap. 334 post 75.

EØS-komiteens beslutning medfører ikke endringer i norske lover eller forskrifter.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hege Haukeland Liadal, Sonja Mandt, Jorid Holstad Nordmelan og Rigmor Aasrud, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Ib Thomsen, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til proposisjonen.

Komiteen støtter at de tidligere programmene for visuell sektor og kultur gjennom forslaget samles i et nytt program. Komiteen mener at prosjekter både innenfor audiovisuell sektor og de generelle kulturprogrammene gjennom koblingen gis nye muligheter og rammer innenfor det nye programmet Et kreativt Europa. Selv om det er erfaringene og delvis innholdet i de nåværende programmene Kultur 2007, MEDIA og MEDIA Mundus som danner grunnlaget for det nye programmet, løftes konkurranseevne inn som et nytt og viktig element i målformuleringene. Komiteen mener dette er med på å understreke de muligheter som finnes for mer verdi innenfor sektoren, og er glad for at det er et mål å legge til rette for økt samhandling over landegrensene for å oppnå dette.

Komiteen merker seg videre at det i programmet skal innføres tiltak for å lette tilgangen til finansiering for bedrifter og organisasjoner innenfor området. Det opprettes derfor i det overgripende programområdet en lånegarantiordning. Det er en kjensgjerning at vanskelig tilgang på kapital er et stort hinder for sektorens utvikling, og komiteen håper og tror at et slikt konkret tiltak kan utløse nye tiltak og kreativitet på tvers av landegrensene, og på den måten styrke konkurranseevnen til den kreative sektoren i Europa.

Komiteen viser til at også det nye programmet har et eget programområde for MEDIA. Den digitale utviklingen gjør det nødvendig med stadig oppdatering, og komiteen mener derfor det er viktig at programmet gir støtte til alle deler av moderne audiovisuell produksjon og formidling. Komiteen merker seg også at det innenfor programområdet KULTUR er samarbeidsprosjekter, europeiske plattformer og europeisk nettverksbygging som er utpekt som sentrale elementer for støtte.

Komiteen mener både audiovisuell og kulturell sektor gjennom dette programmet får gode muligheter til å bidra til programmets formål: å fremme kulturelt og språklig mangfold i Europa, fremme den europeiske kulturarven og styrke konkurranseevnen til den audiovisuelle, kulturelle og kreative sektor. Programmets ønske om å gi støtte til utveksling over landegrensene og støtte til nettverksbygging mellom kulturorganisasjoner og mellom politikktutformere gir et nytt og spennende perspektiv på utviklingen av Et kreativt Europa.

Komiteen viser til at norske aktører og miljøer uansett sektor, i for liten grad har maktet å hente ut det potensialet som finnes av ressurser og støtte i de europeiske programmene. Komiteen vil derfor minne om viktigheten av at de to delkontorene i Norsk kulturråd og Norsk filminstitutt som sammen skal utgjøre Kreativt Europa-desken, aktivt følger opp sine oppgaver for å fremme programmet og såle-

des bidrar til å gjøre programmet Et kreativt Europa kjent blant målgruppen for ordningene, samt synliggjør de muligheter dette kan gi aktører i sektorene. Komiteen viser til viktigheten av å nyttiggjøre seg den investeringen Norge gjør i slike programmer.

3. Merknader fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteens utkast til innstilling har blitt forelagt utenriks- og forsvarskomiteen som i brev av 23. april 2014 uttaler:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til familie- og kulturkomiteens utkast til

innstilling til Prop. 50 S (2013–2014) og har ingen ytterligere merknader.»

4. Komiteens tilråding

Tilrådingen fremmes av en enstemmig komité.

Komiteen viser til proposisjonen og til sine merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 1295/2013 om opprettelse av programmet Et kreativt Europa (2014–2020).

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 24. april 2014

Svein Harberg

leder og ordfører

